

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

РЕШЕНИЕ № 19

София, 15 декември 1992 г.

(обн., ДВ, бр. 103 от 22 декември 1992 г.)

Конституционният съд в състав:

Председател: Асен Манов

Членове: Младен Данаилов	Теодор Чипев
Милчо Костов	Милена Жабинска
Цанко Хаджистойчев	Любен Корнезов
Станислав Димитров	Пенчо Пенев
Нено Неновски	Александър Арабаджиев
Николай Павлов	

при участието на секретар-протоколчика Цвета Минева разгледа в закрито заседание на 3 декември 1992 г. конституционно дело № 28 от 1992 г., докладвано от съдията Николай Павлов.

Производството по делото е образувано на основание чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията по искане на 54 народни представители за тълкуване разпоредбата на чл. 77, ал. 2 от Конституцията относно:

1. Възможно ли е Народното събрание да овласти заместник-председател да изпълнява функциите на председател, когато пълномощията на председателя са предсрочно прекратени;

2. законни ли са действията на Народното събрание при липсата на законно избран председател;

3. по какъв ред се избира председател на Народното събрание, ако пълномощията на избрания по реда на чл. 76, ал. 3 от Конституцията бъдат предсрочно прекратени.

С определение от 10 ноември 1992 г. на Конституционния съд искането е прието за допустимо и е даден срок на заинтересуваните страни - Народното събрание и парламентарните групи, да представят писмени становища. По делото е постъпило становище от парламентарната група на Предизборния съюз на БСП и коалиция.

С оглед на направените доводи и събраните по делото доказателства - стенографски протоколи от Седмото Велико народно събрание и 36-ото Обикновено народно събрание, Конституционният съд прие следното:

1. По въпроса възможно ли е Народното събрание да овласти заместник-председател да изпълнява функциите на председател, когато пълномощията на председателя са предсрочно прекратени

Основният довод в искането е, че тази материя не е уредена в Конституцията и следователно Народното събрание не може с последващ акт или със своя правилник да я допълва или изменя извън случаите, в които то - Народното събрание, може да изменя самата Конституция по предвидения ред.

Конституционният съд счита, че този довод е неоснователен с оглед тълкуване разпоредбата на чл. 77, ал. 2 от Конституцията.

Изборът на председател на Парламента е израз на волята на Народното събрание. Това правомощие на народните представители не може да бъде нито делегирано, нито заместено от волята на друг висш държавен орган. Щом пълномощията на законно избрания председател са предсрочно прекратени Народното събрание е пълновластно не само да

избере нов председател, но и да овласти заместник-председател да изпълнява временно неговите функции.

Наистина редакцията на чл. 77, ал. 2 от Конституцията употребява глагола "подпомага", без да очертае обема на влаганите в това понятие правомощия. Но в същото време предложение второ на чл. 77, ал. 2 създава възможност на овластения от председателя негов заместник да осъществява неговите пълномощия изцяло. Следователно такова пряко овластяване от председателя не е недопустимо и не противоречи на Конституцията. Още повече това правило е в сила, когато овластяването се извършва от носителя на правото - Народното събрание.

По изложените съображения Конституционният съд намира, че овластяването с решение на Народното събрание, с което се възлага на заместник-председателя да изпълнява функциите на председател до избора на нов, е конституционносъобразно.

2. По въпроса законни ли са действията на Народното събрание при липса на законно избран председател

В искането се застъпва становището, че действията на Народното събрание са незаконни щом не е избран председател на мястото на председателя, чиито пълномощия са вече прекратени.

Отговорът на въпроса можем да извлечем от изложеното по-горе в т.

1. При липса на избор на председател, когато пълномощията на предишния са предсрочно прекратени, не е пречка народните представители да предприемат по-малкото, т.е. да пристъпят към овластяването на заместник-председател да изпълнява функциите на председател. По друг повод бе изтъкнато, че изпълняването на функциите на председател в тяхната пълнота не се изключва от Конституцията, въпреки че овластеният заместник-председател в никакъв случай не става председател. Налага се изводът, че актовете на Народното събрание, постановени по времето,

когато заместник-председател е бил овластен да изпълнява функциите на председател, са конституционносъобразни. Овластителният мандат е получен от носителя на това право, от което се налага единственият възможен отговор на въпроса, а той е утвърдителен. Ще следва по изложените съображения да се приеме, че когато пълномощията на председателя са предсрочно прекратени, действията на Народното събрание, ръководени от заместник-председател, избран по общия ред, са перфектни и не противоречат на Конституцията. Предвиденият 14-дневен срок в чл. 5, ал. 4 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание за избор на председател е инструктивен и пропускането му не представлява нарушение на Конституцията.

3. По въпроса по какъв ред се избира председател на Народното събрание, ако пълномощията на избрания по реда на чл. 76, ал. 3 от Конституцията бъдат предсрочно прекратени

Изборът на председател и заместник-председатели по реда на чл. 76, ал. 3 от Конституцията се извършва при условията на чл. 76, ал. 1, т.е. преди конституирането на органите на Народното събрание. Председателстващият това заседание не се избира, а се посочва от Конституцията, като възрастта е единственият критерий. Този ред се отнася само до първия избор на председател и следователно председателстващият първото заседание не е избран орган на Парламента. При вече конституирано Народно събрание новият председател се избира по общия ред, по който Народното събрание приема своите решения. Както бе изтъкнато и по-горе, по силата на чл. 77, ал. 2 от Конституцията председателят на Народното събрание може да овласти заместник-председател, който да изпълнява неговите функции. Още повече това правило важи, когато самото Народно събрание е натоварило заместник-председател да изпълнява функциите на председател. От изложеното следва, че когато пълномощията на предишния председател са предсрочно прекратени, за да има перфектен избор на нов председател на

Народното събрание, е необходимо и достатъчно изборът да се ръководи от избран заместник-председател по общия ред, по който Народното събрание приема своите решения.

Ето защо и на основание чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията Конституционният съд

РЕШИ:

Когато пълномощията на председателя на Народното събрание са предсрочно прекратени:

1. Народното събрание може да овласти заместник-председател да изпълнява функциите на председател;

2. действията на Народното събрание са валидни щом заседанията са ръководени от заместник-председател, избран по реда на чл. 76, ал. 3 от Конституцията;

3. изборът на нов председател на Народното събрание се извършва по общия ред, по който Народното събрание приема своите решения.

Председател: Асен Манов